

El text de les noves Bases de Manresa

Una 'Carta de sobirania' per al 92

Amb el títol de "Bases per al futur nacional de Catalunya, 1992", la Comissió Gestora del Centenari de les Bases de Manresa ja té a punt el document que la societat civil catalana debatrà per configurar una nova proposta de sobirania per al nostre país. A continuació, els detalls.

La iniciativa de la Commemoració del Centenari de les Bases de Manresa, amb el suport de 200 entitats cívi-ques del nostre país, ha arribat a un moment clau. La Comissió Gestora del Centenari, integrada per quinze entitats i encapçalada entre d'altres per Heribert Barrera (Ateneu Barcelonès), Jordi Porta, Fèlix Martí (Unesco) i Josep Miró i Ardèvol (COC), ja té a punt l'esborrany de les noves "Bases per al futur nacional de Catalunya", un document que reivindica la plena sobirania política, social i econòmica pel nostre país, per superar el marc legal vigent, i situar-nos al mateix nivell que la resta d'estats d'Europa.

Es tracta d'un text que, segons els seus autors, "no és un programa de govern, sinó una Carta de Sobirania per Catalunya on es tracten punt per punt tots els àmbits de la vida social, política i econòmica del nostre país amb un únic fil conductor: la necessitat de sobirania". Segons els autors, "la nostra proposta trenca el *statu quo* vigent actualment en la política catalana, avalat per les forces polítiques majoritàries, on la crítica a Madrid és purament puntual i perfectament integrable pel sistema. Les noves Bases volen trencar això, a través d'una proposta feta des del moviment cívic —per tant no partidista, però també no controlable—, amb demandes concretes".

El document, al qual ha tingut accés EL TEMPS, consta d'un preàmbul de presentació i de catorze "bases" o articles, cadascuna d'elles acompanyada per una explicació addicional. La Comissió Gestora aclareix en una prèvia inicial per què s'usa el terme "nació catalana": "Fent-ho així no exclouem a ningú". Preveient futures crítiques hi afegeixen: "Potser algú ens titllarà d'utòpics, però no és una utopia igual o més gran voler viure com una nació que no sols està sota el domini d'un estat aliè sinó també d'un estat que ens està en contra?".

Les noves bases proposen articular la reivindicació de sobirania per a la nació catalana dins el marc d'una

El preàmbul anuncia l'inici "d'un procés de reflexió sobre la situació de l'autogovern" per part de les associacions i entitats de la societat civil, partint d'una doble constatació. Primer, que "l'experiència autonòmica dels darrers deu anys no és satisfactòria i no respon a les expectatives que les forces socials i polítiques democràtiques i nacionalistes van formular durant la transició política"; i en segon lloc, que la tasca dels partits polítics, tot i ser "indispensable en un sistema polític democràtic", no és l'"única per canalitzar l'opinió pública". A continuació el text exposa les catorze bases, que són: l'autogovern, la ciutadania, el dret i l'administració de justícia, el finançament, l'organització del territori, la defensa i la seguretat, la llengua,

els mitjans de comunicació, la cultura, el sistema educatiu i la universitat, la recerca, l'activitat econòmica i el treball, la sanitat i els serveis socials i finalment, les relacions exteriors.

SOBIRANIA I UNITAT EUROPEA

Cada "base" reivindica plens poders per cada matèria tractada, però sempre tenint en compte la cessió de sobirania que pot implicar una unificació europea. Així, en la primera "base", després d'afirmar que "la nació catalana ha de configurar-se amb institucions polítiques que estructurin la seva sobirania" mitjançant l'exercici pacífic del dret a l'autodeterminació, es recorda que "les dependències quant a espais polítics més amplis

han de ser lliurement acceptades i conseqüència d'un pacte entre iguals en dret". La "base" segona demana "una legislació que afavoreixi la condició de subjecte del ciutadà català", i la tercera afirma que "correspon a la nació catalana el poder legislatiu, el poder executiu i el poder judicial". Pel que fa al tema del finançament, la "base" quarta, després de relatar en l'explicació addicional el dèficit de la balança fiscal Catalunya-Espanya i la insuficiència del sistema de finançament autonòmic, afirma que "la nació catalana ha de regular, recaptar i

disposar lliurement dels seus recursos financers".

Després de reclamar en la cinquena "base" el dret a poder organitzar el territori "d'acord amb la voluntat dels ciutadans", la declaració presenta dos punts polèmics. La "base" sisena, sobre seguretat i defensa, diu que "la nació catalana ha de fonamentar la seguretat, la defensa i la pau sobre la base de la primacia del poder civil i del respecte de les institucions (...) i dotar-se d'un sistema propi de defensa i seguretat". En l'explicació prèvia s'advoca per una desaparició

progressiva dels exèrcits, coordinada internacionalment sota els auspicis de l'ONU, i per un model policial català de substitució de l'actual. La setena "base" defensa el català com a única llengua oficial, respectant els drets lingüístics personals, i demana el seu reconeixement oficial per la CEE.

Les "bases" següents sol·liciten el ple autogovern en matèria de política comunicativa, cultural i esportiva, educativa, científica, fins arribar a la dotzena, referent a l'activitat econòmica, on s'afirma el dret de la nació catalana a "regular el marc d'actuació dels agents econòmics i de les seves relacions, com també efectuar el disseny de la política econòmica (...) i la supervisió de les inversions estrangeres". La declaració conclou amb la necessitat, expressada en la seva tretzena "base", de regular el règim de seguretat social i el seu finançament per tal de poder organitzar la sanitat, els serveis socials i altres prestacions d'acord amb les seves necessitats". Finalment, una catorzena i última "base" on s'expressa la voluntat "d'establir lliurement les relacions internacionals i participar activament en la construcció d'àmbits polítics més amplis i d'un món més solidari", cosa que inclou, segons els autors, que el govern català ha de poder celebrar acords i convenis internacionals.

Ara el text passarà a discussió a les entitats adherides i a aquelles que s'hi afegeixin, i serà proclamat i lliurat als partits polítics el proper més de setembre. Les bases de la polèmica ja estan servides. La reivindicació feta des de la societat civil pot resultar incòmoda.

Pere Martí

Europa que camina vers la unitat.

ARXIU

Fragments de les catorze "Bases per al futur nacional de Catalunya"

Base I: l'autogovern. Afirmem que la nació catalana ha de configurar-se amb les institucions polítiques que estructurin la seva sobirania. La nació catalana ha d'exercir el dret a l'autodeterminació per aconseguir pacíficament el seu ple autogovern (...).

Base II: la ciutadania. La nació catalana, a través dels seus òrgans de govern, ha de portar la societat catalana als nivells màxims de llibertat i igualtat, mitjançant una legislació que afavoreixi la condi-

ció de subjecte del ciutadà català (...).

Base III: el dret i l'administració de justícia. Correspon a la nació catalana el poder legislatiu, el poder executiu i el poder judicial als seus territoris, sense altres limitacions que les derivades de la lliure pertinença a les instàncies internacionals (...).

Base IV: el finançament. La nació catalana, a través de les pròpies institucions, ha de regular, recaptar i disposar lliurement dels seus recursos financers (...).

Base VI: la defensa i seguretat. La nació catalana ha de fonamentar la seguretat, la defensa i la pau. (...) Ha de dotar-se d'un sistema propi per a la defensa i per a la seguretat, regulat per les institucions.

Base VII: la llengua. La llengua pròpia de la nació catalana és el català. La llengua catalana ha de ser l'única llengua oficial en els seus territoris històrics (...).

Base VIII: els mitjans de comunicació. Catalunya s'ha de constituir com a espai na-

cional de comunicació, que garanteixi alhora el dret al control de la circulació de la informació en el propi espai i el deure de protegir els drets personals de tots els residents en el propi territori (...).

Base XIV: relacions exteriors. La nació catalana ha de poder establir lliurement les seves relacions internacionals i participar activament en la construcció d'àmbits polítics més amplis i d'un món més solidari (...).

Pere Martí